

Sporazum o saradnji između Vlade Unsko-Sanskog kantona i organizacija civilnog društva

- nacrt -

Vlada i organizacije civilnog društva partnerski saradjuju u korist građana i zajednica Unsko-sanskog kantona

Uvod – predmet sporazuma

Član 1.

Ovo je Sporazum o saradnji između Vlade Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu Vlade kantona) i organizacija civilnog društva (koje su registrovane prema Zakonu o udruženjima i fondacijama BiH) u USK (u daljem tekstu OCD).

Vlada kantona uključuje sva ministarstva, javna tijela i izvršne agencije, a OCD se odnosi na volonterska ili profesionalna udruženja sa ili bez članova, sa pravnim statusom, neprofitna i nezavisna, uključujući udruženja, organizacija, klubove, društva, sindikate i privatne fondacije. OCD koji podstiču nasilje ili zagovaraju ideje koje to podržavaju nisu u skladu sa ciljevima Sporazuma te nisu obuhvaćene ovim Sporazumom.

Ovaj Sporazum je skup principa i sredstava i ima za cilj da obezbijedi donosiocima odluka i organizacijama civilnog društva vodič i alate za razvoj praktičnih i smislenih oblika saradnje vlade i civilnog društva. Sporazum je orijentisan ka akcijama čija je namera da budu korisne na svim nivoima kantona kroz:

- podsticanje i podršku namjeri Vlade kantona da se konsultuje i saradjuje sa civilnim društvom,
- davanje doprinosa stvaranju pogodnog okruženja za saradnju Vlade kantona sa OCD i
- korištenje dobrih praksi i korisnih pristupa za realizaciju saradnje Vlade kantona i OCD.

Na ovaj način Sporazum takođe služi kao doprinos prevazilaženju postojećih barijera izmjedju javnog i civilnog sektora ali i kao podrška efikasnijoj primjeni javnih politika.

Potreba i dodatna vrijednost saradnje Vlade kantona i OCD

Član 2.

Velika raznolikost OCD-a, koje predstavljaju različitost društva komplementarna je reprezentativnoj demokratiji te pruža mišljenje javnosti, znanje, iskustvo i stručnost koji su važni za proces donošenja i sprovođenja javnih politika.

OCD uživaju povjerenje svojih članova i društva da izraze brigu za specifična pitanja te da predstavljaju svoje i interese svojih korisnika, pružajući na taj način važan doprinos u razvoju politika u USK. Gradeći osećaj za zajednicu, poboljšavajući svakodnevni život ljudi i podstičući društveni razvoj preispitivanjem kao i doprinosom definišu javnog dnevnog reda u USK, OCD koriste jačanju društvene kohezije .

Konačno, saradnja između Vlade kantona i OCD dovodi do dinamičnijeg, efikasnijeg i efektivnijeg razvoja i provođenja javnih politika USK. Akteri civilnog društva mogu često lakše prevazići sektorske barijere nego javna administracija, a saradnja vlasti sa civilnim društvom doprinosi smanjenju problema savremenih demokratija u vezi sa udaljavanju građana iz političkih procesa.

Strane potpisnice sporazuma

Član 3.

Strane potpisnice Sporazuma su Vlada kantona i svaka organizacija civilnog društva koja je potpisala Sporazum ili je nakon njegovog potpisivanja i stupanja na snagu pisanim putem obavijestila Vladu kantona da pristupa Sporazumu.

Ključni principi saradnje

Član 4.

(i) **Participacija:** OCD prikupljanju i kanališu prema Vladi kantona stavove svojih članova, korisnika i generalno zainteresovanih građana. Pretpostavka za ovaj princip jeste postojanje, otvorenost i pristupačnost javnih procesa za participaciju.

(ii) **Povjerenje:** Otvoreno i demokratsko društvo je bazirano na iskrenoj interakciji između raznih sektora i aktera koji djeluju u njima. Iako OCD i javne institucije imaju različite uloge, zajednički cilj unaprijedjenja života ljudi može biti dostignut samo ako je baziran na povjerenju, koji podrazumijeva transparentnost, poštovanje i međusobnu pouzdanost.

(iii) **Odgovornost i transparentnost:** Djelovanje u javnom interesu traži otvorenost, jasnoću i odgovornost kako od OCD-a, tako i od Vlade kantona, uz transparentnost u svim fazama donošenja odluka institucija.

(iv) **Autonomija:** OCD moraju biti prepoznate kao slobodne i nezavisne u pogledu svojih ciljeva, odluka i aktivnosti. One imaju pravo da djeluju nezavisno i zastupaju stavove drugačije od Vlade USK sa kojom saraduju.

Oblici saradnje Vlade USK i OCD

Član 5.

(i) **Informisanje:** Pristup informacijama je osnova za svu smislenu i sadržajnu komunikaciju dviju strana kao i naredne korake u uključivanju OCD u procese odlučivanja. Vlada kantona i OCD će raditi na jačanju obostranog procesa pružanja i omogućavanja pristupu informacijama po 'open data' principu, koji će omogućiti proaktivnu transparentnost obje strane ali i pomak prema digitalnoj transformaciji društva.

(ii) **Konsultacije:** ovo je format saradnje u kojem Vlada kantona i OCD razmjenjuju mišljenja o specifičnim temama javnih politika ili njihovom razvoju. Konsultacije mogu biti inicirane od strane Vlade kantona u vezi dobijanja mišljenja, komentara i pogleda OCD na aktulne inicijative Vlade kantona. Takodje, konsultacije mogu biti inicirane od strane OCD o inicijativama Vlade kantona i/ili posebnim temama koje pokreću OCD. Moguće forme konsultacije uključuju ali nisu limitirane na javne sastanke, rasprave, forume i konferencije.

Obe strane se obavezuju odgovoriti na pozive za konsultacijama i sadržajno učešće u istim, uz poštovanje preuzetih odgovornosti tokom konsultacija u smislu ishoda i rokova.

(iii) **Dijalog:** Inicijativa za dijalog može biti inicirana od obje strane (Vlade kantona i OCD). To je oblik regularne dvosmjerne komunikacije za razmjenu stavova Vlade kantona i OCD u vezi sa zajedničkim interesima i ciljevima dviju strana.

Očekivani rezultati Sporazuma

Član 6.

Realizacija Sporazuma izmjeđu Vlade kantona i OCD će doprinijeti postizanju sledećih rezultata:

1. Snažniji, raznolik i nezavisan civilni sektor u USK,
2. Efektivniji i transparentniji proces razvoja javnih politika, programa i javnih usluga,
3. Ravnopravnije društvo u USK za sve njegove građane.

Obaveze Vlade kantona i OCD

Član 7.

Rezultat 1: Snažniji, raznolik i nezavisan civilni sektor u USK

Obaveze za Vladu kantona:

- Poštovati i podržavati nezavisnost OCD u realizaciji njihovih misija,
- Osigurati da se OCD podržavaju i finansiraju na transparentan, razuman i fer način iz javnih resursa,
- Osigurati postojanje sredstava za podršku radu Krovnom resursnom centru OCD USK, kao koordinacionog i tijela za podršku svim organizacijama civilnog društva u USK u njihovom razvoju i djelovanju,
- Osigurati veću transparentnost čineći javne podatke i informacije dostupnijim i pomažući OCD da pruže povratne informacije o efikasnosti postojećih javnih politika/usluga te da u tom smislu jačaju odgovornost Vlade kantona,
- Razmatrati razne načine da se podrži rad OCD, uključujući poreske olakšice za donacije upućene OCD kao i druge mjere od koristi za OCD.

Obaveze za OCD:

- Osiguravati nezavisnost u radu, fokusirajući se na uzrok/e čije rješavanje zagovaraju, bez obzira na odnos (finansijski ili neki drugi) koji mogu imati sa Vladom kantona,
- Tokom vođenja kampanja zagovaranja, osigurati postojanje čvrstih dokaza, uključujući informacije o izvorima kao i opsegu ljudi i zajednica koje zastupaju.

Rezultat 2: Efektivniji i transparentniji proces razvoja javnih politika, programa i javnih usluga

Obaveze za Vladu kantona:

- Osigurati da društvena, ekološka i ekonomska korist predstavlja standardni dio kreiranja, razvoja i primjene javnih politika, programa i usluga,
- Osigurati postojanje, otvorenost i pristupačnost javnih procesa za saradnju i participaciju,
- Uspostavljati saradnju sa OCD od najranije faze kreiranja politika, programa i usluga, posebno sa onim OCD koje imaju dokazan istorijat posjedovanja argumentovanih stavova o predmetnim pitanjima u skladu sa svojim misijama,
- Pružati najranija moguća obavještenja o predstojećim konsultacijama, omogućavajući dovoljno vremena OCD da u pripremu svog doprinosa uključe korisnike, članove, volontere i druge saradnike. Planirati trajanje konsultacija/rasprava u skladu sa zakonskim rokom, a slučajeve koji odstupaju od ovih rokova

maksimalno minimizirati uz jasna obrazloženja za korištenje kraćih vremenskih okvira kao i prilagodjenih pristupa u tom smislu,

- Pružati povratne informacije sa objašnjenjem kako su učesnici uticali na razvoj i sadržaj politika, programa i javnih usluga, uključujući i stanovišta učesnika koja nisu prihvaćena zajedno sa odgovorom o razlozima.

Obaveze za OCD:

- Odgovarati na pozive Vlade kantona za održavanje konsultacija,
- Tražiti stavove korisnika, članova, volontera i drugih saradnika tokom kreiranja odgovora na prijedloge Vlade kantona,
- Prilikom predlaganja ideja usresrediti se na rješenja zasnovana na dokazima, sa jasnim prijedlozima za pozitivne ishode.

Rezultat 3: Ravnopravnije društvo u USK za sve njegove građane

Obaveze za Vladu kantona:

- Uključivati i OCD koji predstavljaju, podržavaju ili pružaju usluge nedovoljno zastupljenim i marginalizovanim grupama. Shvatiti specifičnost potreba ovih grupa aktivnim traženjem stavova korisnika i klijenata te imati ove stavove na umu prilikom dizajniranja i primjene politika, programa i usluga.
- Prepoznati da organizacije koje predstavljaju specifične zapostavljene ili nedovoljno zastupljene grupe mogu pomoći promovisanju društvene i kohezije u zajednicama i da trebaju da imaju jednake mogućnosti pristupa finansiranju iz javnih sredstava.
- Preduzeti praktične mjere za otklanjanje nezakonite diskriminacije, unapređenje jednakosti i obezbijedivanje glasa za nedovoljno zastupljene i marginalizovane grupe.

Obaveze za OCD:

- Promovisati jednakost i borbu protiv diskriminacije u svojim aktivnostima.
- Preduzeti praktične mjere u svojim aktivnostima kako bi se uklonila diskriminacija, te unapredile jednake mogućnosti i gradile jače zajednice.

Praćenje realizacije sporazuma

Član 8.

Ministarstvo _____ Vlade kantona, nadležno za odnose sa civilnim društvom će donositi Godišnji Akcioni Plan (GAP) za realizaciju ovog Sporazuma.

GAP će se kreirati u konsultacijama sa OCD USK, pri čemu će učešće OCD fasilitirati Krovni resursni centar OCD USK.

Krovna resursni centar OCD USK će kreirati godišnji izvještaj o realizaciji Sporazuma, a koji će biti razmatran na zajedničkom sastanku predstavnika Vlade USK i OCD. Usaglašeni zaključci o podnesenom izvještaju će biti inputi za GAP za narednu godinu.

Završne odredbe

Član 9.

Sporazum stupa na snagu danom njegovog potpisivanja.

U Bihaću, _____ 2020. godine

Za Vladu Unsko–sanskog kantona

Premijer Vlade Unsko.sanskog kantona
_____ s.r.

Za organizacije civilnog društva ORGANIZACIJE
(Anex 1 – Lista potpisnika
nevladinih organizacija)